

REVISORSEXAMEN

Del II

December 2014

© Revisorsnämnden 2014

REVISORSEXAMEN

Allmänt

Datum:	2 december 2014
Skrivtid:	2 x 6,0 timmar, varav 6,0 timmar för del I
Krav för godkänt resultat:	90 poäng av 150 utan några särskilda krav på fördelningen av poäng på olika uppgifter

Regler

- Du ska skriva ditt tentandnummer på varje blad.
- Det är inte tillåtet att ha kontakt med någon person eller använda Internet, e-post eller liknande för att söka kontakt med någon annan person.
- Det är inte tillåtet att använda Internet, e-post eller liknande för att söka efter information.

Följs inte reglerna kan Revisorsnämnden avstå att rätta tentandens prov samt meddela tentandens handledare och arbetsgivare om det inträffade. Kontroll av tentandens dator kan göras såväl innan, som under och efter provet.

Utformning av svar

- Du lämnar alltid dina svar i egenskap av auktoriserad revisor.
- Svarstexten ska vara självständigt skriven och utformad så att den besvarar frågan på ett koncist sätt.
- Svarstexten ska inte enbart bestå av inklippt text eller hänvisningar till annan text, såsom lagar, råd, rekommendationer och liknande.
- Du ska ange motiveringar och hänvisningar samt visa uträkningar.
- Du ska markera eventuella citat med kursiv stil och ange källa.

Bedömning

Bedömningen av svar, som ska lämnas på bifogade svarsblanketter eller RN:s USB-minne, sker utifrån en svarsmodell. Alternativa svar kan - beroende på motiveringar - också beaktas vid bedömningen.

Svar på varje uppgift - eller deluppgift - bedöms enligt följande princip i exempelvis en fråga omfattande fem poäng:

5 p – Mycket bra svar

4 p – Bra svar

3 p – Acceptabelt svar

2 p – Svar med vissa brister

1 p – Svar med stora brister

0 p - Uteblivet eller i grunden felaktigt svar

4. Sportresor AB (27 poäng)

Bakgrund

Sportresor AB startade för sju år sedan av fyra tidigare lagkamrater från en friidrottsförening. De arrangerar resor för idrottsklubbar och föreningar och kan erbjuda tränings- och tävlingsmöjligheter, deltagande i olika cuper och tävlingar samt intressanta utflykter till sevärdheter på de olika resmålen.

Styrelsen består av de fyra delägarna och en av dem är dessutom VD.

Ekonomisk information (mkr)	2014	2013	2012
Omsättning	53	48	46
Resultat före skatt	2,0	1,4	1,2
Summa tillgångar	10	8	9
Soliditet	25 %	22 %	18 %
Medelantal anställda	8	8	7

Bolaget redovisar enligt BFNAR 2008:1 (K2) och tillämpar huvudregeln vad gäller redovisning av pågående tjänsteuppdrag. Bolaget har kalenderår som räkenskapsår. Du har varit revisor i bolaget i sju år.

Deluppgift 4.1 (8 p)

Resenärerna betalar först en anmälningsavgift om 20 % av totalpriset för resan, tre månader före avresa. Resterande del av totalpriset (80%) för resan betalas en månad före avresa. Vid avanmälan senast en månad innan avresa återbetalas halva anmälningsavgiften. Vid avanmälan senare än en månad före avresa betalas ingen del av anmälningsavgiften tillbaka till deltagaren. Dessa villkor stämmer överens med kutym inom branschen.

Kostnaderna för resorna består av flyg-, tåg- och bussbiljetter, hotell, hyra för träningsanläggningar, deltagaravgifter till tävlingar och cuper, kostnader för lokala guider och transporter m.m. Dessa kostnader betalas allt eftersom de uppstår.

Varje resa budgeteras noggrant med alla kostnader som beräknas uppkomma. Ett vinstpålägg om ca 25 % på budgeterade kostnader används för att komma fram till resenärens pris.

Uppgift

Hur ska följande resor redovisas per balansdagen 2014-12-31? Redogör för belopp och rubricering i resultat- och balansräkning.

- a) Träningsläger till Danmark i mitten av mars 2015 för en ungdomsklubb i fotboll.
  - Totalpris 63 000 kr (21 deltagare)
  - Per 2014-12-31 uppgår bokförda kostnader för planhyra och logi 18 500 kr

- b) Resa till handbollscup i Tjeckien i december 2014
  - Totalpris 72 000 kr (18 deltagare)
  - Per 2014-12-31 har alla fakturor avseende kostnader bokförts utom en faktura avseende ett besök på en restaurang, 5 400 kr.
  - En person lämnade återbud två månader innan resan (exkluderad ur 18 personer). Återbetalningen av halva anmälningsavgiften har ännu inte gjorts.

- c) Resa för att besöka hästtävlingar i Wien i mitten av januari 2015
  - Totalpris 210 000 kr (30 deltagare)
  - Per 2014-12-31 uppgår bokförda kostnader för resan 142 000 kr
  - Samtliga resande har betalt hela resan utom tre personer som per årsskiftet bara har betalt anmälningsavgiften.

Deluppgift 4.2 (5 p)

De fyra ägarna till företaget åker ibland med på resorna. De behövs inte för praktiska göromål under resorna, men ser det som ett bra sätt att träffa nya samarbetspartners, besöka nya resmål i närheten av befintliga samt upprätthålla goda relationer med kunder, lokala guider och andra kontaktpersoner. De tycker dessutom att det är ett utmärkt sätt att få lite sol och värme under vintern och väljer därför helst resor till sydligare breddgrader och tar gärna med sina respektive på dessa resor.

Uppgift

Hur ska företagets kostnader för de fyra delägarna och deras respektive hanteras med hänsyn till inkomstskatt, sociala avgifter och källskatt?

Deluppgift 4.3 (6 p)

En av dina yngre medarbetare, som ska besöka Sportresor AB under hösten för att göra löpande revision, funderar lite över vad som ingår i begreppet förvaltningsrevision.

Uppgift

- a) Redogör för din kollega vad syftet med förvaltningsrevision är och vilka huvudsakliga åtgärder som revisionen ska omfatta för att uppfylla syftet.
- b) Vilken form av avrapportering (utöver standardutformningen) i revisionsberättelsen kan bli aktuell i samband med förvaltningsrevisionen?

Deluppgift 4.4 (8 p)

Årsredovisningen för 2014 är nu klar och det kvarstår för dig att avge din revisionsberättelse. Dock kvarstår två frågor som du behöver ta ställning till vid avgivandet av din revisionsberättelse.

- a) Resultaträkningen innehåller inbetalningar avseende anmälningsavgifter om 250 tkr avseende en stor resa som går av stapeln under våren 2015. Bolaget har begärt att få in dessa anmälningsavgifter tidigare än normalt eftersom det är ett stort och riskfyllt arrangemang. De har kontrakterat en del samarbetspartners i arrangemanget, men de har ännu inte haft några utgifter och har heller inte reserverat för några kostnader. De tycker att anmälningsavgifterna ska intäktsföras 2014 eftersom de arbetat hårt med detta arrangemang under hösten 2014. Bolagets bedömning är att resan kommer att genomföras och att endast en mycket liten del av anmälningsavgifterna kommer att betalas tillbaka.

- b) Under våren 2015 har det noterats att en av delägarna haft ett långvarigt spelberoende och till följd av detta haft ansträngd privatekonomi. För att klara privatekonomin har han under 2014 låtit bolaget ta en del av hans privata kostnader i form av semesterresor, möbler till sommarstugan samt bensinkostnader till båten och bilen. De tre övriga delägarna blev bestörta över detta och har i mars 2015 polisanmält honom och uteslutit honom ur styrelsen.

Uppgift

Redogör för dina ställningstaganden avseende dessa omständigheter och utforma revisionsberättelse.

5. Stiftelsen Forska Mera (23 poäng)

Bakgrund

Stiftelsen bildades under 1960-talet i samband med att en av ortens förmögna damer testamenterade en stor del av sin förmögenhet till stiftelsen, vilken stödjer forskning inom Parkinson. Stiftelsen får också löpande anslag och bidrag från privatpersoner och företag. Styrelsen består av fem ledamöter, bland annat släktingar till damen och ett par av ortens lokalpolitiker. Styrelsen sammanträder sex gånger per år och behandlar då förvaltningen av stiftelsens kapital samt ansökningar om anslag från forskare. Inför dessa möten måste ledamöterna läsa in material avseende de forskningsprojekt som ansöker om anslag.

Stiftelsen placerar sitt kapital i börsnoterade aktier och andra värdepapper och på räntebärande bankkonton för att erhålla önskvärd riskspridning. Aktier och andra värdepapper redovisas som anläggningstillgångar. Avkastningen i form av räntor och utdelningar används till forskningsanslag efter beslut av styrelsen.

Ekonomisk information (mkr)	2014	2013	2012
Omsättning	0	0	0
Resultat före skatt	1,2	1,5	0,8
Summa tillgångar	27,2	26,0	25,2
Soliditet	98 %	97 %	98 %
Medelantal anställda	0	0	0

Stiftelsen redovisar i enlighet med Bokföringsnämndens allmänna råd (ej K2 eller K3). Du har varit revisor i stiftelsen i fem år. Bolagets räkenskapsår är kalenderår

Deluppgift 5.1 (6 poäng)

I samband med revisionen av årsbokslutet per 2014-12-31 för stiftelsen upptäcker du att det finns en fordran på en av styrelseledamöterna om 50 tkr. Fordran har uppkommit genom att ett för stort styrelsearvode betalats ut. Styrelsearvodet för år 2014 har av styrelsen bestämts till 50 tkr per ledamot, men av misstag har 100 tkr betalats ut till denne ledamot.

Utbetalningen skedde under sommaren 2014 och i mars 2015 är det ännu inte återbetalt. Styrelseledamoten har inte betalat tillbaka beloppet med motivet att det kan användas som arvode för 2015. Arvodena för 2015 har av styrelsen beslutats vara desamma som för 2014. I stiftelseförordnandet finns inget föreskrivet om arvode till styrelsen.

Uppgift

- Hur ställer du dig till att styrelsen har beslutat om styrelsearvode?
- Hur ställer du dig till att fordran på en styrelseledamot har uppkommit?

Deluppgift 5.2 (6 poäng)

Stiftelsens tillgångar är placerade i olika värdepapper. Det är svenska börsnoterade aktier, utländska börsnoterade aktier och andra räntebärande värdepapper. De börsnoterade aktierna består av ett stort antal aktieposter. För en del av de svenska aktieposterna överstiger bokfört värde marknadsvärdet med ca 50 tkr och för resterande svenska aktieposter understiger bokfört värde marknadsvärde med ca 75 tkr per balansdagen. De utländska börsnoterade aktierna har ett bokfört värde som överstiger marknadsvärde med ca 50 tkr per balansdagen.

Uppgift

- a) Hur ska dessa skillnader i värden hanteras i årsbokslutet?
- b) Vilka upplysningskrav finns det avseende värdepapper i årsredovisningen?

Deluppgift 5.3 (5 poäng)

Mitt under arbetet med årsbokslutet för stiftelsen råkar den redovisningsansvariga ut för en olycka och bryter armen och blir sjukskriven. Stiftelsens ordförande vänder sig till dig och undrar om du kan hjälpa till att färdigställa årsbokslutet och upprätta årsredovisning. Det som kvarstår är de sista bokslutsjusteringarna avseende periodisering av kostnader, avskrivningar och eventuella värdejusteringar på aktier.

Uppgift

Kan du själv, någon i ditt revisionsteam eller någon annan på kontoret utföra tjänsterna att slutföra årsbokslut och upprätta årsredovisning?

Deluppgift 5.4 (6 poäng)

Stiftelsens intäkter består av avkastning på finansiella tillgångar i form av räntor och utdelningar samt realisationsresultat från försäljningar av värdepapper. Anslag lämnas till forskare som ansöker om bidrag enligt ett särskilt ansökningsförfarande och stiftelsen beslutar en gång per år om anslag som ska lämnas.

Uppgift

Under vilka förutsättningar kan stiftelsens inkomster från värdepapper och bankmedel vara befriade från inkomstskatt?

6. Hemmafixaren AB (25 poäng)

Bakgrund

Hemmafixaren AB marknadsför och säljer elektriska verktyg. Målgruppen för bolagets produkter är hobbysnickaren. Försäljningen sker främst genom olika byggvaruhus. Bolaget är ett helägt dotterbolag till Tools 4 You B.V med säte i Nederländerna. Det är moderbolaget som utvecklar och tillverkar koncernens produkter, medan Hemmafixaren AB ansvarar för försäljningen till den svenska marknaden. Bolagets omsättning och lönsamhet har varit relativt konstant de senaste tre åren.

Du är vald revisor sedan årsstämman 2011. Bolaget tillämpar BFNAR 2012:1 (K3) i juridisk person samt IFRS i sin rapportering till moderbolaget. Bolagets räkenskapsår är kalenderår.

Den ekonomiska informationen ser ut enligt följande:

Ekonomisk information (mkr)	2013	2012	2011
Omsättning	310	300	280
Resultat före skatt	3	5	2
Summa tillgångar	65	60	58
Soliditet	22 %	18 %	13 %
Medelantal anställda	60	62	57

Deluppgift 6.1 (5 poäng)

Hemmafixaren AB är ett så kallat lågriskbolag då man endast säljer och distribuerar moderbolagets produkter till den svenska marknaden. Den huvudsakliga risken för lager och kundförluster tas av moderbolaget, och Hemmafixaren AB erhåller en kommissionsersättning motsvarande en bruttomarginal om 20 % baserad på försäljningspriset till kund.

Fraktkostnader står moderbolaget för men i övrigt är Hemmafixaren AB ansvarig för sina egna kostnader. För innevarande år har ledningen upprättat en prognos på en nettoomsättning om 325 mkr, en bruttovinst om 65 mkr, ett resultat före avskrivningar om 15 mkr samt ett resultat före skatt om 4,5 mkr.

Uppgift

Det är nu dags att planera årets revision och som en del av detta ska du beräkna väsentlighet för Hemmafixaren AB. Redogör för vad du skall beakta vid fastställande av väsentlighet för Hemmafixaren AB.

Deluppgift 6.2 (5 poäng)

Alla produkter köps in via moderbolaget i euro medan majoriteten av försäljningen sker i svenska kronor. Det innebär att Hemmafixaren AB:s resultat påverkas av valutakursförändringar i euro. För att reducera denna risk valutasäkras bolagets prognosticerade utbetalningar som bedöms som mycket säkra. Detta sker via inköp av valutaterminer och denna hantering dokumenteras. Per bokslutsdagen den 31 december 2014 har bolaget två utestående valutakontrakt om köp av 5 meuro vardera. Båda kontrakten tecknades med en kurs om 8,35 sek/euro. Per balansdagen uppgår bolagets leverantörsskulder avseende sådana köp till 7,5 meuro. Kursen per balansdagen uppgår till 8,85 sek/euro.

Uppgift

Bolagets ekonomichef Mattias Eriksson frågar dig nu hur redovisning skall ske av valutaterminerna och till vilken kurs leverantörsskulderna ska redovisas i bolagets årsredovisning per 31 december 2014. Redogör för det svar du ger ekonomichefen.

Deluppgift 6.3 (5 poäng)

Hemmafixaren AB gör för år 2014 en vinst på 8 mkr efter skatt. Totalt eget kapital uppgår till 46 mkr, och är fördelat på aktiekapital 16 mkr, reservfond 7 mkr, balanserade vinstmedel 15 mkr samt årets resultat uppgående till 8 mkr. Hemmafixaren AB har nu via moderbolaget fått besked att koncernen vill att Hemmafixaren AB delar ut 30 mkr i samband med stämman i maj 2015, genom ianspråktagande av reservfonden. Bolagets ekonomichef frågar dig nu om råd. Bolaget har under 2015 haft fortsatt god intjäning.

Uppgift

Redogör för och motivera dina överväganden och svar till ekonomichefen, vilket ska innefatta en beskrivning av ianspråktagande av reservfond.

Deluppgift 6.4 (5 poäng)

Hemmafixaren AB är ansluten till koncernens cash-pool, där bolaget har en väsentlig fordran på moderbolaget. Bolaget har ställt ut säkerhet för koncernens engagemang mot banken. Redogör för:

Uppgift

- a) dina överväganden vid revision av den ställda säkerheten, och
- b) dina överväganden i samband med att du granskar den fordran Hemmafixaren AB har på moderbolaget som andel i cash-poolen.

Deluppgift 6.5 (5 poäng)

Årsredovisningen för år 2014 är klar för granskning i slutet av mars 2015 och du beräknar att färdigställa din granskning och lämna din revisionsberättelse i mitten av april 2015.

Uppgift

- a) Utforma ett granskningsprogram för de granskningsåtgärder du bör utföra avseende händelser efter balansdagen.

- b) När kan du avge din revisionsberättelse, motivera ditt svar.